

УДК 336.748.12

UDC 336.748.12

ІНФЛЯЦІЯ В СЕКТОРІ АВТОТРАНСПОРТУ КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ: ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ

Левчук Н.М., кандидат економічних наук, Національний транспортний університет, Київ, Україна

Найдич Б.О., Національний транспортний університет, Київ, Україна

INFLATION IN THE MOTOR TRANSPORT SECTOR OF THE KIEV REGION: WAYS TO OVERCOME

Levchuk N.M., Ph.D., National Transport University, Kyiv, Ukraine

Naidych B.O., National Transport University, Kyiv, Ukraine

ИНФЛЯЦИЯ В СЕКТОРЕ АВТОТРАНСПОРТА КИЕВСКОЙ ОБЛАСТИ: ПУТИ ПРЕОДОЛЕНИЯ

Левчук Н.Н., кандидат экономических наук, Национальный транспортный университет, Киев, Украина

Найдич Б.А., Национальный транспортный университет, Киев, Украина

Антиінфляційна політика має бути націлена не на припинення інфляції взагалі, а на зменшення її до прийняттого рівня, який надав би інфляції конструктивної спроможності, яка б стала важелем стимулювання позитивних економічних перетворень в усіх галузях країни, в тому числі транспортній. Проблемою інфляції та подолання її наслідків займалися Гальчинський А., Гаєць В., Вовк В., Головач М., Демківський Т., Кваснюк Б., Лисицький В., Лукінов І., Лук'янова В., Мельник О., Панасюк Б., Савлук М., Фукс А. та ін.

У сучасних умовах господарювання важливим індикатором стану економіки є інфляція, яка характеризується загальним підвищенням цін, збільшенням маси грошей та зниженням їх купівельної спроможності. Інфляція виникає не стихійно, а внаслідок більш швидкого зростання випуску грошей проти виробництва товарів та послуг. Дуже часто інфляцію ототожнюють з грошовою емісією (законодавче обумовленим випуском додаткових грошей в обіг). Емісія грошей може мати як інфляційний, так і неінфляційний характер. Якщо, приміром, додатковий випуск грошей зумовлений зростанням реального обсягу національного виробництва або уповільненням руху грошей, то він не є інфляційним. Зростання цін призводить до знецінення грошей. Це означає, що на одну й ту ж саму грошову одиницю можна придбати меншу кількість товарів і послуг.

За формами прояву виділяються такі типи інфляції:

1) відкрита, або явна, інфляція – властива суспільствам з ринковою економікою, а значить і вільним ціноутворенням;

2) прихована інфляція – властива суспільствам з повністю одержавленою (неринковою) економікою, де жорстка регламентація державою цін має своїми наслідками товарний дефіцит, низьку якість товарів і послуг.

За темпом зростання цін розрізняють такі види інфляції: помірну, галопуючу та гіперінфляцію.

Помірна, або повзуча, інфляція має місце тоді, коли ціни в країні зростають у середньому до 10 % за рік. Такий вид інфляції вважається безпечним. Незначне підвищення цін справляє стимулюючий ефект для економічних суб'єктів. Активізація попиту відповідно стимулює виробництво.

Галопуюча інфляція виникає при зростанні цін понад 10 % за рік. Цей вид інфляції стає вже небезпечним.

Гіперінфляція – найбільш небезпечний вид інфляційних процесів. Під час гіперінфляції ціни зростають надзвичайно швидко, понад 1000 % за рік, або 50 % за місяць, 1 % за день). Це самоприскорювана інфляція [2].

Боротьба з некерованою інфляцією є однією з головних проблем державного регулювання, бо на її врахуванні ґрунтується вся соціально-економічна, фінансова і банківська політика. З метою стримання інфляції та зменшення її негативних наслідків уряд здійснює антиінфляційну політику [3].

Антиінфляційна політика – це комплекс відповідних заходів державного регулювання економіки, спрямованих на боротьбу з інфляцією. Втілення в життя такої політики вимагає від уряду розроблення антиінфляційної програми, яка визначає мету, задачі і шляхи її реалізації, що залежить від стадії інфляційного процесу, його інтенсивності та інших факторів. Так, задачі боротьби з інфляцією або обмеження масштабів інфляційних наслідків різні і потребують прийняття неоднакових методів регулювання [4]. Важливою частиною розроблення антиінфляційної програми є встановлення кількісних показників, які визначають її кінцеві результати. До таких належать цінові показники (температура інфляції, індекс споживчих цін, індекси оптових цін та ін.), динаміка грошової маси в обігу, розмір і динаміка державних видатків тощо [5].

Зміну індексу споживчих цін на товари та послуги у сфері транспорту Київської області за 2010–2016 роки подано у табл. 1 [6].

Таблиця 1 – Динаміка індексу споживчих цін у 2010–2016 рр.

№ з/п	Показник	Роки						
		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
1	Індекс споживчих цін	106,6	120,9	104,1	101,3	141,6	110,9	108,8
2	Зміна індексу споживчих цін	8,1	14,3	-16,8	-2,8	40,3	-30,7	-2,1

На основі даної таблиці можна зробити висновок, що найбільше зростання ІСЦ відбувся у 2014 році (40,3 %), а найбільший спад ІСЦ – у 2015 році (30,7 %). У 2016 році ІСЦ на 2,1 % більше, ніж у 2010 році.

На зростання ІСЦ вплинули наступні фактори:

- світова фінансово-економічна криза;
- розгалужена система економіки;
- відсутність необхідного реформування економіки;
- високий рівень корумпованості влади;
- мілітаризація економіки тощо.

Безпосередньо у сфері транспорту на зростання ІСЦ вплинули наступні фактори:

- різка зміна цін на паливно-мастильні елементи (на 200–260 %);
- зміна цін на запчастини;
- залежність від імпортованих товарів;
- низька конкурентоспроможність національного виробника;
- недостатня кількість фінансування транспортного сектора економіки;
- монополізація даного сектора економіки;
- низький рівень оснащення транспорту;
- значна кількість нелегальних перевізників тощо.

Остання причина є дуже вагомою, адже ці перевізники не мають ліцензій, страхових пакетів, не сплачують податки, тобто працюють на тіншову економіку.

На думку експертів, основними причинами інфляції була помилкова валютно-курсова політика в період 2009–2014 рр. Ключовим драйвером цін на продовольчу і непродовольчу групу товарів вітчизняного та імпортованого виробництва стала девальвація національної валюти. Якщо для імпортованих товарів девальвація мала прямий вплив на ціноутворення, то для більшості вітчизняних товарів підвищення цін стало результатом імпортової складової собівартості товарів: паливно-мастильних матеріалів та енергоносіїв, комплектуючих [9]. За підсумками минулого року в ЄС ціни піднялися всього на 1,66 %, а в Україні – на цілих 12,4 %.

Отже, у сфері транспорту Київської області для зниження рівня інфляції потрібно провести низку реформ, а саме:

- належне фінансування;
- розвиток національного виробництва транспортних засобів;
- ліквідація нелегальних перевізників;
- впровадження інноваційних технологій;
- перевірки рівня оснащення транспорту;
- введення жорстких лімітів цін на послуги.

ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ

1. Мельник О.М. Інфляція: теорія і практика регулювання, Київ. 1999.
2. Лизун М.В., Комар Н.В. Теорія та практика антиінфляційного регулювання.
3. Сменковський А. Інфляція та економічне зростання: статистичний вимір //Актуальні проблеми економіки. – 2011.
4. Озель М. Інфляція як один з основних показників макроекономіки // Вісник Національного банку України. 2010.
5. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
6. <http://posekretu.com.ua> [Електронний ресурс].
7. <http://economics.unian.ua/finance> [Електронний ресурс].
8. <https://bbc.com> [Електронний ресурс].

REFERENCES

1. Melnyk O.M. Inflation: theory and practice, Kyiv. 1999.
2. Lyzun M.V., Komar N.V. Theory and practice of anti-inflationary regulation.
3. Smenkovskyi A. Inflation and economic growth: statistical measurement //Aktualni problemy ekonomiky. – 2011.
4. Ozel M. Inflation as one of the main indicators of macroeconomics // Visnyk Natsionalnoho banku Ukrainy. 2010.
5. Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
6. <http://posekretu.com.ua> [Elektronnyi resurs].
7. <http://economics.unian.ua/finance> [Elektronnyi resurs].
8. <https://bbc.com> [Elektronnyi resurs].

РЕФЕРАТ

Левчук Н.М. Інфляція в секторі автотранспорту Київської області: шляхи подолання / Н.М. Левчук, Б.О. Найдич // Економіка та управління на транспорті. – К.: НТУ, 2017. – Вип. 5.

У статті розглянуто явище інфляції в секторі автотранспорту Київської області, проаналізовано зміни індексу споживчих цін за 2010–2016 рр., виявлено певні причини виникнення інфляційних процесів, запропоновано шляхи подолання інфляції. Боротьба з некерованою інфляцією є однією з головних проблем державного регулювання, на її врахуванні ґрунтується соціально-економічна, фінансова і банківська політика. З метою стримання інфляції та зменшення її негативних наслідків уряд здійснює антиінфляційну політику. Антиінфляційна політика – це комплекс відповідних заходів державного регулювання економіки, спрямованих на боротьбу з інфляцією.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: ІНФЛЯЦІЯ, ТРАНСПОРТ, ІНДЕКС СПОЖИВЧИХ ЦІН, ЕКОНОМІКА, ЕМІСІЯ ГРОШЕЙ.

ABSTRACT

Levchuk N.M., Naidych B.O. Inflation in the motor transport sector of the Kiev region: ways to overcome. Economics and management on transport. Kyiv. National Transport University. 2017. Vol. 5.

The article deals with the phenomenon of inflation in the motor transport sector in the Kyiv region, analyzes the changes in the consumer price index for 2010–2016, identifies certain reasons for the emergence of inflationary processes, suggests ways to overcome inflation. Combating uncontrolled inflation is one of the main problems of state regulation, based on its accounting, socio-economic, financial and banking policies are based. In order to contain inflation and reduce its negative consequences, the government is implementing an anti-inflationary policy. Anti-inflationary policy is a set of corresponding measures of state regulation of the economy aimed at combating inflation.

KEYWORDS: INFLATION, TRANSPORT, CONSUMER PRICE INDEX, ECONOMICS, MONEY EMISSIONS.

РЕФЕРАТ

Левчук Н.Н. Инфляция в секторе автотранспорта Киевской области: пути преодоления / Н.Н. Левчук, Б.А. Найдич // Экономика и управление на транспорте. – К.: НТУ, 2017. – Вып. 5.

В статье рассмотрено явление инфляции в секторе автотранспорта Киевской области, проанализированы изменения индекса потребительских цен за 2010–2016 гг., выявлены определенные причины возникновения инфляционных процессов, предложены пути преодоления инфляции. Борьба с неуправляемой инфляцией является одной из главных проблем государственного регулирования, по ее учете основывается социально-экономическая, финансовая и банковская политика. С целью сдерживания инфляции и уменьшения ее негативных последствий правительство осуществляет антиинфляционную политику. Антиинфляционная политика – это комплекс соответствующих мер государственного регулирования экономики, направленных на борьбу с инфляцией.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: ИНФЛЯЦИЯ, ТРАНСПОРТ, ИНДЕКС ПОТРЕБИТЕЛЬСКИХ ЦЕН, ЭКОНОМИКА, ЭМИССИЯ ДЕНЕГ.

АВТОРИ:

Левчук Наталія Миколаївна, кандидат економічних наук, доцент, Національний транспортний університет, доцент кафедри «Економіка», e-mail: kaf-ekonomika_ntu@bigmir.net, тел. +380442803016, Україна, 01010, м. Київ, вул. М. Омеляновича-Павленка, 1, к. 313.

Найдич Богдан Олександрович, Національний транспортний університет, студент, e-mail: naydych.bodyan@ukr.net, тел. +380935934992, Україна, 01010, м. Київ, вул. М. Омеляновича-Павленка, 1.

AUTHOR:

Levchuk Nataliia M., Ph.D., associate professor, National Transport University, associate professor, department of Economics, e-mail: kaf-ekonomika_ntu@bigmir.net, tel. +380442803016, Ukraine, 01010, Kyiv, M. Omelianovycha-Pavlenka str., 1, of. 313.

Naidych Bohdan O., National Transport University, student, e-mail: naydych.bodyan@ukr.net, tel. +380935934992, Ukraine, 01010, Kyiv, M. Omelianovycha-Pavlenka str., 1.

АВТОРЫ:

Левчук Наталия Николаевна, кандидат экономических наук, доцент, Национальный транспортный университет, доцент кафедры «Экономика», e-mail: kaf-ekonomika_ntu@bigmir.net, тел. +380442803016, Украина, 01010, г. Киев, ул. М. Омеляновича-Павленка, 1, к. 313.

Найдич Богдан Александрович, Национальный транспортный университет, студент, e-mail: naydych.bodyan@ukr.net, тел. +380935934992, Украина, 01010, г. Киев, ул. М. Омеляновича-Павленка, 1.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Бондар Н.М., доктор економічних наук, доцент, Національний транспортний університет, декан факультету економіки та права, Київ, Україна.

Бондаренко Є.В., доктор економічних наук, професор, президент Української академії інвестицій в науку і будівництво, Київ, Україна.

REVIEWER:

Bondar N.M., Ph.D., Economics (Dr.), associate professor, National Transport University, dean, faculty of Economics and Law, Kyiv, Ukraine.

Bondarenko Ye.V., Ph.D., Economics (Dr.), professor, President of Ukrainian Academy of Investment in Science and Construction, Kyiv, Ukraine.